

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA ARCHITEKTURY

FACULTY OF ARCHITECTURE

ÚSTAV EXPERIMENTÁLNÍ TVORBY

DEPARTMENT OF EXPERIMENTAL DESIGN

SLOVÁCKÉ DIVADLO II.

THEATRE OF SLOVÁCKO II

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Jan Schleider

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

MgA. Svatopluk Sládeček

BRNO 2019

Zadání diplomové práce

Číslo práce: FA-DIP0050/2018
Ústav: Ústav experimentální tvorby
Student: **Bc. Jan Schleider**
Studijní program: Architektura a urbanismus
Studijní obor: Architektura
Vedoucí práce: **MgA. Svatopluk Sládeček**
Akademický rok: 2018/19

Název diplomové práce:

Slovácké divadlo II.

Zadání diplomové práce:

Předmětem diplomové práce je umístění a návrh divadelní budovy v organismu regionálního centra – města Uherského Hradiště. Uherské Hradiště má 38 007 obyvatel/aglomerace/, je spádovým centrem Moravského Slovácka / 200 tis. obyvatel – oblast vymezena městy Kroměříž, Zlín, Kyjov, Hodonín / Divadlo má 8 tis. předplatitelů, nejvíce v ČR

Stávající divadelní budova sídlí v pronajatém objektu Sokolovny na Tyršově náměstí. Malá scéna je v domě na Mariánském náměstí. Kapacita hlediště velké scény je 370 diváků, odpovídající potřebám města a regionu. Zcela nevyhovující je velikost jeviště, výška provaziště, absence zadního a bočního jeviště, zázemí dílen a skladů je mimo současný areál divadla.

Dlouhodobým zájmem města Uherské Hradiště je současnou nevýhodnou situaci divadla do budoucna vyřešit.

Studentům budou k dispozici čtyři lokality v centru města dle výběru Útvaru hlavního architekta Uherského Hradiště. Po zhodnocení a analýze volí jednu parcelu dle vlastního uvážení.

Architektonické řešení bude respektovat charakter parcely a sídelního útvaru centra, zejména její topografické a kontextuální kvality, při zachování památkové ochrany stávajících objektů. Funkce objektů, dispoziční řešení i dopravní řešení budou vycházet ze stavebních programů divadelních provozů ověřených stávající praxí.

Rozsah grafických prací:

I. Úvodní údaje

Identifikace stavby, název, lokalita, údaje o zadavateli

II. Souhrnná průvodní a technická zpráva

Základní údaje charakterizující zástavbu a její budoucí provoz, přehled výchozích podkladů, zdůvodnění cílů návrhu, souhrnná technická zpráva, popis situačních vazeb, popis stávajících poměrů, limity využití, ochranná pásma, architektonická a technická koncepce navrhované zástavby, východiska návrhu, idea návrhu, ekonomické zhodnocení návrhu.

III. Výkresová dokumentace

urbanistické řešení vymezeného území 1:2000 se vztahy ke struktuře území, fotodokumentace stávajícího stavu, dopravní řešení, řešení krajinných úprav, situace a půdorysy všech podlaží dokumentující provozně dispoziční řešení s vyznačením jednotlivých prostor a místností 1:200 minimálně dva řezy dokumentující povahu navrhovaného objektu včetně konstrukcí založení stavby a úrovní terénu 1:200, prostorové zákresy, perspektivy, vizualizace, charakteristický architektonický detail části stavby, interiéru nebo konstrukce 1:20 př. 1:10.

IV. Model

Fyzický model celého areálu a blízkého okolí 1:500, vybraný objekt 1:100

V. Prezentační panel

700/1400 2x panel souhrnně prezentující koncept a řešení

Seznam literatury:

Dialogy o kráse, Platón

Politika, Aristotelés

A Source Book in Theatrical History: Twenty-five centuries of stage history in more than 300 basic documents and other primary material, 1959, A. M. Nagler

Theatre and Playhouse: An Illustrated Survey of Theatre Buildings from Ancient Greece to the Present Day, Richard Leacroft

Schéma masové kultury Adorno, Theodor W. - Horkheimer, Max

Tajemství divadelního prostoru, Josef Svoboda, Odeon, 1990

Česká divadelní architektura, Jiří Hilmera, divadelní ústav 1999

Svět architektury a divadla, architekt Ivo Klimeš, Lenka Popelová, Eva Špačková, Grada 2014

Junioři matadoři, sborník, Kruh 2006-2009

Architektura Uherského Hradiště 1945-1989, Neoralová Martina, UPOL

Termín zadání diplomové práce: 18.2.2019

Termín odevzdání diplomové práce: 13.5.2019

Diplomová práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a diplomová práce v elektronické podobě.

Bc. Jan Schleider
student(ka)

MgA. Svatopluk Sládeček
vedoucí práce

B.Arch. Martin Kaftan, MSc, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Brně dne 18.2.2019

Ing.arch. MArch Jan Kristek, Ph.D.
děkan

ANOTACE

Diplomová práce se zabývá návrhem současné divadelní budovy v kontextu centra města regionálního charakteru. Projekt prezentuje typologicky rozsáhlý divadelní provoz v architektonické formě, která i přes význam budovy nenarušuje svým měřítkem prostorové uspořádání a kontext vybrané lokality.

Stávající Slovácké divadlo má v současnosti dvě scény ve dvou různých objektech, které nebyly postaveny jako budovy divadelní. Návrh nové budovy má nahradit toto provizorium. Nové Slovácké divadlo navrhuji s ambicí prezentovat projekt svébytného divadla moderního provozu, odpovídajícího významu a kapacity města Uherského Hradiště.

Po obsáhlé přípravě a studiu divadelní architektury v ČR jsem prostorovými analýzami s aplikací divadelní typologie vyhodnotil lokalitu v blízkosti centra města pro stavbu nového Slováckého divadla jako nejpříhodnější.

ABSTRACT

The thesis deals with the design of the contemporary theatre building in the context of the city centre of regional character. The project presents a typologically extensive theatre operation in architectural form which, despite the importance of the building, does not by its scale disturb the spatial arrangement and context of the selected locality. The present Slovácko Theatre currently has two scenes in two different buildings that were not originally built as theatre buildings. The design of the new building is supposed to replace the provisional structures. My design of the new Slovácko Theatre building has the ambition to represent a distinctive theatre of modern operation, corresponding to the importance and capacity of the town of Uherské Hradiště. After extensive preparation and study of theatre architecture in the Czech Republic, with the application of spatial analyses and theatre typology, it was the location near the city centre that I evaluated as the most suitable for the construction of the new Slovácko Theatre.

PROHLÁŠENÍ AUTORA O PŮVODNOSTI PRÁCE

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním dílem, které jsem vypracoval samostatně.

V Brně dne 13. 5. 2019 Jan Schleider

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji vedoucím ateliéru Svaťovi a Nicol za jejich neúnavné a pravidelné věnování se studentům, a že mi pomohli závěrečnou práci dotáhnout do konce.

Děkuji za studium univerzitě VUT v Brně, Fakultě architektury a Ústavu experimentální tvorby.

Děkuji ostatním diplomantům Davidovi, Ivaně, Táně a Zuzce, a bakalářům z UEXT, za jejich pracovní workflow.

Děkuji své rodině za stálou emoční i finanční podporu při šestiletém studiu.

Děkuji Duckbaru, že měli pivo, když jsem ho potřeboval.

Děkuji své lásce Peti za neustálou podporu, teplé večere a její trpělivost.

MOTIVAČNÍ ÚVOD A VYMEZENÍ CÍLŮ PRÁCE

Město Uherské Hradiště je v současnosti jedno z mála měst, které se v blízké době může dočkat nové divadelní budovy. Vhodnou parcelu taktéž není nutné hledat na periferii, nebo brownfielddech v organismu města. Slovácké divadlo je také velmi úspěšný soubor přesahující regionální význam, který se i vysokou návštěvností zapsal do celorepublikového povědomí.

Divadla jsou právem vnímána jako kulturně nejvýznamnější stavby a architektům nabízí při tvorbě jedinečnou zkušenost. Při vyřešení širších vazeb na strukturu města, tak při práci na prostorovém pojetí a divadelní typologie, byla výzvou i nezbytná spolupráce s odborníky z oborů scénických umění.

Cílem bylo navrhnout divadlo, které svou kapacitou, velikostí sálů, zázemí i provaziště, bude vyhovovat současným potřebám Slováckého divadla. Současně bylo potřeba sjednotit obě scény, malou a velkou, do objemu jediné stavby. Vybral jsem lokalitu v centru města na Velehradské třídě, kde je dobrá návaznost na pěší komunikace i vysoká dostupnost při příjezdu autem či autobusem.

Zároveň bylo třeba dbát na významné dominanty v blízkosti nového divadla, zejména bývalou synagogu, dnes knihovnu B. B. Buchlovana a Františkánský klášter, které nyní lokalitě dominují. Přirozeností divadla je i odpovídající veřejný prostor, tzv. divadelní náměstí, které v současnosti Slovácké divadlo umístěné v provizorních podmínkách nemá.

Divadlo pro mne představuje architektonický a kulturně sociální vrchol. Do divadel chodím rád a obdivuji, jak svým ztvárněním prostoru dokáží přenést mysl do jiné reality.

POPIS DÍLA

URBANISMUS

Limity a ochranná pásma

Lokalita návrhu spadá dle ÚP města Uherské Hradiště do plochy zeleně s prioritou realizace opatření.

Lokalita dále patří do zóny 1-01 dle výškového členění zástavby města Uherské Hradiště. Výškový limit této zóny je 15-18 m po římsu či hřeben. Návrh počítá s udělením výjimky pro reprezentativní nové Slovácké divadlo.

Lokalita pro návrh divadla taktéž spadá do městské památkové zóny. V blízkosti se nachází dominanta města, Františkánský klášter. S objektem nového divadla také sousedí historicky významná stavba bývalé synagogy, dnes knihovna B. B. Buchlovana.

Topografie

Území návrhu leží téměř na rovině, terén pouze mírně klesá směrem od řeky do města.

Dopravní řešení

Parcela se nachází na Velehradské třídě, nejvýznamnější dopravní tepně v centru města. Bylo nutné navrhnut odstavňový pás pro autobusy, zajišťujících svoz diváku z okolních obcí. Dále bylo třeba počítat s nájездem pro importní nákladní vozy. Vůz s technikou a rekvizitami tak využívá prostoru mezi klášterem a novým divadlem. Tato část je řešena jako pěší zóna s výjimkou vjezdu importních vozidel, hasičského sboru apod.

Podzemní parkování pro divadlo není plánováno vzhledem k dílnám a skladům rekvizit v suterénu. Parkovací dům proto navrhují mezi ulicemi Obchodní a Velehradská třída ve 100 metrech docházkové vzdálenosti od budovy divadla. Parkovací dům bude postaven na ploše současného parkoviště mezi dvěma obchodními objekty. V parteru domu vede pěší třída a navazuje na něj další pozemní parkoviště severně před obchodním domem. Na pozemním parkovišti (dohromady pod parkovacím domem a před obchodním domem) je kapacita 66 běžných parkovacích míst, 6 stání pro osoby s omezenou schopností pohybu a 3 pro rodiny s dětmi. V patrech parkovacího domu jsou už pouze běžná stání, kapacita je 112 stání.

Podél Velehradské třídy vede současná cyklostezka, která není návrhem přerušena.

Urbanistické řešení

Důraz byl kladen na dodržení geometrie současné městské zástavby a respektování výškového členění okolních staveb. Objekt divadla se nachází na prostorově omezené lokalitě. Z jižní strany ho limitují bytové domy, ze západní Františkánský klášter, z východu bývalá synagoga a ze severu komunikace Velehradská třída.

Bylo přirozené udržet takový odstup mezi budovami, aby si navzájem nekonkurovaly, a přitom disponovaly dostatkem veřejného prostoru. Mezi západní stranou divadla a klášterem vzniká krátká promenáda. Před synagogou a východním průčelím divadla vznikají dva odlišné veřejné prostory divadelního náměstí. Jeden otevřený s výsadbou stromů podél Velehradské třídy, druhý více uzavřený v městském interiéru.

Navržená stavba respektuje výšku římsy synagogy i obytného objektu na ulici Krátká. Od východu k západu se objem stavby dramaticky zvedá, aniž by narušil význam synagogy. Do prostoru mezi divadlem a Velehradskou třídou se zvedá velká konzola hlediště.

Mezi divadlem a parkovacím domem je pěší propojení lemováno stromořadím, které návštěvníky k jednotlivým stavbám navádí.

ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ

Nové Slovácké divadlo: koncept

Rozhodující bylo umístění a orientace velkého sálu, který tvoří podstatnou část objemu stavby. Zohlednil jsem také prostorové limity dané lokality. Obě scény, velký sál i malá studiová scéna, jsou zvednuty na úroveň 2.NP. Foyer jako floating space navrhuji pod oběma sály. Tento koncept provozu mi umožnil pracovat s menším půdorysem prvního podlaží a esteticky výraznou možností vykonzolování hlediště velkého sálu.

Zároveň bylo nezbytné situovat dílny a montážní halu do suterénu a oba celky technického zázemí propojit zdvihací plošinou, s cílem efektivního provozu soudobého divadla.

Objem stavby se v některých částech teatrálně zvedá a celý je pak zjemněn seříznutím střechy.

Nové Slovácké divadlo: dispozice

Stavba je půdorysně rozdělena do tří částí: Malá scéna na východní straně, Velká scéna ve středu dispozice a provozní úsek na západě. Pod oběma scénami je foyer.

Do veřejného prostoru mezi divadlem a synagogou a zároveň pod konzolou sálu se otevírá transparentní prosklený parter. Pro veřejnost je objekt přístupný ze tří stran (severní, severovýchodní a východní). Pro zaměstnance a import jsou určeny vstupy ze severozápadní strany (před klášterem) a jižní strany (před bytovými domy).

Mezi dvěma scénami se lze plynule pohybovat, aniž by bylo třeba chodit přes zákulisí a rušit zkoušky či inscenace. Oba sály lze obejít, jsou kolem nich vedeny chodby – inscenační toky.

Velký sál:

Vstupy do jeviště pro herce umísťuji přímo z 2.NP, kde jsou šatny až pro 26 členů hereckého sboru, maskérna a vlásenkárna.

Diváci se do sálu dostanou čtyřmi vchody do hlavního sálu a jedním na balkon. Do sálu se stoupá z níže položeného foyer.

Velký sál má kapacitu 353 diváků + 4 pro osoby s omezenou schopností pohybu, kapacita balkonu je 58 diváků. Dohromady je divácká kapacita velké scény 411 + 4.

Po obvodu velkého sálu jsou umístěny technické plošiny i kabiny (bez zasklení) pro zvukaře a osvětlovače. V první úrovni sálu se dá také připojit na tři pozice livepostu.

Hlavní hrací plocha jeviště je 10 x 10 m velká. Ze stran přiléhají dvě boční jeviště o hloubce 7 a 5 m. Zadní jeviště má rozměr 9,5 x 6 m a disponuje zdvihací plošinou, která umělecký prostor vertikálně napojuje na propadlo v 1.NP. Z úrovně 1.NP se tedy importované rekvizity mohou dostat přímo na scénu nebo do skladů rekvizit v suterénu.

Portál má rozměry 9,5 x 5,5 m, provaziště má celkovou výšku 15,5 m. Předscéna o hloubce 2,5 m je přestavitelná montovaná konstrukce a nabízí variabilní možnosti užití (molo, rampa, klasická předscéna). Orchestřiště je vynecháno, pro současné Slovácké divadlo není potřeba.

Malý sál:

Malý sál má navíc své vlastní malé foyer, které slouží jako přístupová plocha k sálu. Celý stál je obklopen chodbou a jsou zde přímé vazby na šatny a další herecká zázemí.

Plocha studiové scény je 15,4 x 13 m, výška 9 m. Divácká kapacita malého sálu je přibližně 128 míst.

Venkovní scéna/terasa:

Z malého foyer studiové scény je přístup na terasu, která nabízí možnost venkovních inscenací, ale také odpočinkového pobytu na čerstvém vzduchu. Hlukově od cesty je oddělena stěnou.

Provozní úsek:

Ze západní strany k dispozici přiléhá již zmíněná provozní část divadla. S typologií divadla je pečlivě provázána.

1.NP je doplněn o divadelní klub a byt pro hostující herce. V dalších úrovních jsou šatny (2.NP), krejčovna a kostymérna (3.NP), zasedací a denní místnost i kanceláře zaměstnanců divadla (4.NP), zkušebna a umělecká dílna (5.NP).

Suterén:

V suterénu jsou umístěny sklady rekvizit, dílny, montážní hala a technické zázemí budovy.

Nové Slovácké divadlo: konstrukční a materiálové řešení

Jedná se o monolitickou železobetonovou konstrukci, konstrukční systém je stěnový, částečně kombinovaný se skeletovým.

Železobetonové stěny pod hlavním sálem plynule přechází v konzolu a vynáší hlediště.

Založení objektu je řešeno železobetonovou konstrukcí bílé vany. Pro bližší určení konstrukce a případné použití pilot je nutný hydrogeologický průzkum.

Parkovací dům

Parkovací dům má i s pozemním parkovištěm před obchodním domem kapacitu 178 běžných parkovacích míst, 6 stání pro osoby s omezenou schopností pohybu a 3 parkovací stání pro rodiny s dětmi.

V parkovacím domě jsou použity efektivní polorampy, na fasádě jsou dvě plastické betonové schodiště a dva výtahy. Objekt má 5 nadzemních podlaží, páté je nezastřešené.

Parter domu umožňuje vstup do vedlejšího obchodního domu a pohyb pěší.

Konstrukce parkovacího domu je železobetonový skelet s vnitřními ztužujícími stěnovými jádry.

ZHODNOCENÍ DOSAŽENÝCH VÝSLEDKŮ

Návrh byl vyhotoven po pečlivé analýze divadelního provozu i významu divadelní architektury ve struktuře města, ve snaze splnit dle zadání všechny náležitosti architektonické studie. V další fázi návrhu by bylo vhodné ověřit kvalifikovanými osobami akustiku velkého sálu.

Projekt ověřil potenciál vybrané lokality pro možnost výstavby nové divadelní budovy, která může být řešením současného kolizního stavu i přínosem pro obyvatele a umělecký soubor Slovákého divadla v Uherském Hradišti.

BILANCE ZASTAVĚNÝCH PLOCH

Zastavěná plocha – divadlo (nadzemní stavba) 1766 m²

Zastavěná plocha – divadlo (podzemní stavba) 1200 m²

Zastavěná plocha – parkovací dům 1015 m²

Plocha veřejných prostranství 4846 m²

Bilance HPP

HPP nadzemních podlaží 5706 m²

HPP podzemních podlaží 2040 m²

HPP zástavby celkem 7746 m²

Bilance obestavěného prostoru

Obestavěný prostor nadzemních podlaží- divadlo 30305 m³

Obestavěný prostor podzemních podlaží- divadlo 7200 m³

Obestavěný prostor nadzemních podlaží- parkovací dům 13702 m³

Obestavěný prostor celkem 51207 m³

Předpokládaná cena stavby divadla (9000 Kč/m³) 272 745 000 Kč

Předpokládaná cena stavby parkovacího domu (4500Kč/m³) 32 400 000 Kč

Předpokládaná cena celkem 305 145 000 Kč

Počet parkovacích míst celkem 187

